

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

DNR-730-89(22)17/18(KS)

Warszawa, 18 maja 2018 r.

DECYZJA DNR-2/145/2018

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie wniosku Krystyny Bekus prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Krystyna Bekus Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANPITO” w Częstochowie z 20 marca 2018 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-2/68/2018 z 1 marca 2018 r.:

1. na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650) oraz art. 84 ust. 2 pkt 6 i art. 74 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398 oraz z 2018 r. poz. 650) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję w zakresie pkt 3 i pkt 8;
2. na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650) oraz art. 97 ust. 1 w związku z art. 88 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398 oraz z 2018 r. poz. 650) uchyla zaskarżoną decyzję w zakresie pkt 6 i nakłada na Krystynę Bekus prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Krystyna Bekus Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANPITO” w Częstochowie karę pieniężną w kwocie 7 500 zł (siedem tysięcy pięćset złotych) za wprowadzenie do obrotu zabawki do popychania - *KOŁO*, kod EAN 5906684062189, niezgodnej z wymaganiami dla zabawek;
3. na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149

i 650) oraz art. 97 ust. 1 w związku z art. 90 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398 oraz z 2018 r. poz. 650) uchyla zaskarżoną decyzję w zakresie pkt 7 i nakłada na Krystynę Bekus prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Krystyna Bekus Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANPITO” w Częstochowie karę pieniężną w kwocie 4 000 zł (czterech tysięcy złotych) za niedopełnienie obowiązku w zakresie dołączania do zabawki do popychania - *KOŁO*, kod EAN 5906684062189 informacji umożliwiających identyfikację producenta.

Uzasadnienie

Pismem z 20 marca 2018 r. (wpłynęło do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 23 marca 2018 r.) Krystyna Bekus prowadząca działalność gospodarczą pod firmą KRYSTYNA BEKUS PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE „ANPITO” w Częstochowie, dalej jako „strona postępowania” złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją nr DNR-2/68/2018 z 1 marca 2018 r.

Do wydania zaskarżonej decyzji doszło w następującym stanie faktycznym i prawnym.

W toku kontroli przeprowadzonej w (...), inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku stwierdzili w ofercie handlowej, m.in. zabawkę do popychania - *KOŁO*, kod EAN 5906684062189.

Badania laboratoryjne przeprowadzone w Specjalistycznym Laboratorium Badania Zabawek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie wykazały, że zabawka ta jest niezgodna z pkt 5.1b normy PN-EN 71-1:2015-01 „*Bezpieczeństwo zabawek. Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne*”, z uwagi na pojawienie się w trakcie badania elementów mieszczących się całkowicie w cylindrze do badania małych części. Stwierdzone w wyniku badań laboratoryjnych nieprawidłowości stanowią niezgodność z wymaganiami dla zabawek określonymi w § 5 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 października 2016 r. w sprawie wymagań dla zabawek (Dz.U. poz. 1730), dalej jako „rozporządzenie MRiF”, w zw. z pkt 1.4.2. i w zw. z pkt 1.4.3. załącznika nr 1 „*WYMAGANIA DLA ZABAWEK*” do rozporządzenia MRiF. Ponadto, w wyniku oględzin zabawki, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku stwierdzili, że producent nie dopełnił obowiązku określonego w art. 13 pkt 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398 oraz z 2018 r. poz. 650), dalej jako „ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru

rynku” oraz w § 12 ust. 2 rozporządzenia MRiF, z uwagi na nieumieszczenie w oznakowaniu ww. zabawki informacji umożliwiających identyfikację producenta.

Mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych, Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej uznał, że przedmiotowa zabawka jest niezgodna z wymaganiami dla zabawek określonymi w rozporządzeniu MRiF i przekazał akta z przeprowadzonej kontroli Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej jako „Prezes UOKiK”, w celu wszczęcia z urzędu postępowania administracyjnego.

Prezes UOKiK pismem z 13 lipca 2017 r. zawiadomił Krystynę Bekus, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Krystyna Bekus Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANPITO” w Częstochowie o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie:

- 1) wprowadzenia do obrotu zabawki do popychania – *KOŁO*, kod EAN 5906684062189, niezgodnej z wymaganiami dla zabawek określonymi w § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia MRiF w zw. z pkt 1.4.2. i w zw. z pkt 1.4.3. załącznika nr 1 „*WYMAGANIA DLA ZABAWEK*” do rozporządzenia MRiF, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania wytrzymałości udarnościowej małych elementów (kawałków plastiku pochodzących z sześciu kształtek), które w przypadku połknięcia stanowią zagrożenie udławienia lub uduszenia się dziecka;
- 2) nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami dla zabawek;
- 3) nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku w zakresie dołączenia do wprowadzonego wyrobu informacji umożliwiających identyfikację producenta;
- 4) ustalenia opłaty za badania laboratoryjne tej zabawki.

Powyższe zawiadomienie zostało uznane za doręczone stronie postępowania 3 sierpnia 2017 r. w trybie art. 44 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650), dalej jako „Kodeks postępowania administracyjnego”.

Ze względu na stwierdzone niezgodności oraz zagrożenie stwarzane przez wyrób, Prezes UOKiK postanowieniem z 27 lipca 2017 r. wyznaczył stronie postępowania termin 30 dni na przedstawienie dowodów potwierdzających usunięcie niezgodności lub wycofanie zakwestionowanego wyrobu z obrotu oraz powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach w formie ogłoszenia zamieszczonego w gazecie (dzienniku) o zasięgu ogólnopolskim. Wskazał ponadto jakie dowody należy przedstawić na potwierdzenie przeprowadzonych działań. Prezes UOKiK poinformował także stronę postępowania, iż organ

nadzoru rynku odstąpi od nałożenia kary pieniężnej, jeżeli przedstawi dowody potwierdzające wykonanie powyższego postanowienia.

Postanowienie zostało uznane za doręczone stronie postępowania w trybie art. 44 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego 15 sierpnia 2017 r.

Prezes UOKiK w piśmie z 5 września 2017 r. poinformował stronę postępowania o zamiarze zakończenia prowadzonego postępowania na podstawie posiadanego materiału dowodowego i wydania decyzji, w której nałoży na stronę postępowania kary pieniężne za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami dla zabawek oraz za niedopełnienie obowiązku w zakresie dołączenia do kwestionowanej zabawki informacji identyfikujących producenta, jak również ustali koszty przeprowadzonych badań laboratoryjnych. Powyższe pismo zostało uznane za doręczone stronie postępowania w trybie art. 44 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego 26 września 2017 r.

Następnie, 17 października 2017 r. Prezes UOKiK zlecił Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli mającej na celu sprawdzenie wykonania postanowienia Prezesa UOKiK z 27 lipca 2017 r.

W wyniku kontroli ustalono, że strona postępowania nie wykonała ww. postanowienia. W toku kontroli strona postępowania przedłożyła jedynie rozliczenie sprzedaży 130 sztuk kwestionowanej zabawki trzem kontrahentom z okresu od 20 kwietnia 2016 r. do 30 października 2017 r. (powyższą okoliczność potwierdziła fakturami sprzedaży) oraz oświadczenia dwóch kontrahentów o nieposiadaniu wyrobu na stanie w postaci wiadomości e-mail.

Mając na uwadze nowe dowody zgromadzone w toku powyższej kontroli, Prezes UOKiK w piśmie z 30 stycznia 2018 r. po raz kolejny poinformował stronę o zamiarze zakończenia prowadzonego postępowania na podstawie posiadanego materiału dowodowego i wydania decyzji, w której nałoży na stronę postępowania kary pieniężne za wprowadzenie do obrotu wyrobu niezgodnego z wymaganiami dla zabawek oraz za niedopełnienie obowiązku w zakresie dołączenia do kwestionowanej zabawki informacji identyfikujących producenta, jak również ustali koszty przeprowadzonych badań laboratoryjnych. Jednocześnie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej, na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawie do zapoznania się z nowymi dowodami zgromadzonymi w toku kontroli wykonania postanowienia Prezesa UOKiK z 27 lipca 2017 r. oraz prawie wypowiedzenia się co do tych dowodów.

Również i to pismo, podobnie jak cała wcześniejsza korespondencja, zostało zwrócone przez pocztę z adnotacją: „ZWROT nie podjęto w terminie”. W związku z tym, pismo zostało uznane za

doręczone stronie postępowania w trybie art. 44 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego 19 lutego 2018 r.

Decyzją nr DNR-2/68/2018 z 1 marca 2018 r. Prezes UOKiK nakazał stronie postępowania:

4. wycofanie z obrotu zabawki do popychania – *KOŁO*, kod EAN 5906684062189, niezgodnej z wymaganiami dla zabawek określonymi w § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia MRiF w zw. z pkt 1.4.2. i pkt 1.4.3. załącznika nr 1 „*WYMAGANIA DLA ZABAWEK*” do tego rozporządzenia i zniszczenie tej zabawki (pkt 1 i 2 sentencji decyzji);
5. powiadomienie użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach z wymaganiami ww. wyrobu w jednej gazecie (dzienniku) o zasięgu ogólnopolskim w formie ogłoszenia o wielkości min. 7/7 cm, wskazując jednocześnie treść tego ogłoszenia (pkt 3 sentencji decyzji).

Jednocześnie Prezes UOKiK zobowiązał przedsiębiorcę Krystynę Bekus prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Krystyna Bekus Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANPITO” w Częstochowie do przedstawienia dowodów wykonania decyzji w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji i w odniesieniu do wskazanych wyżej obowiązków nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności (pkt 4 i 5 sentencji decyzji).

W tej samej decyzji Prezes UOKiK nałożył na stronę postępowania karę pieniężną 15 000 zł za wprowadzenie do obrotu zabawki do popychania - *KOŁO*, kod EAN 5906684062189, niezgodnej z wymaganiami dla zabawek (pkt 6 sentencji decyzji) oraz karę pieniężną 8 000 zł za niedopełnienie obowiązku w zakresie dołączania do tej zabawki informacji umożliwiających identyfikację producenta (pkt 7 sentencji decyzji). Ponadto, Prezes UOKiK ustalił wysokość opłaty za badania laboratoryjne wskazanej zabawki, wykonane w Specjalistycznym Laboratorium Badania Zabawek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie na kwotę 238,24 zł i zobowiązał stronę postępowania do poniesienia opłaty za te badania (pkt 8 sentencji decyzji).

Strona postępowania odebrała ww. decyzję 9 marca 2017 r.

Pismem z 20 marca 2018 r. (wpłynęło do UOKiK 23 marca 2018 r.) strona postępowania złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W związku ze złożonym wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, pismem z 3 kwietnia 2018 r. Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o przekazanie wszystkich dowodów jakie potwierdzają przedstawione przez nią okoliczności przemawiające za uwzględnieniem złożonego wniosku, a także poinformował ją o przysługującym prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od doręczenia ww. pisma.

W dniu 17 kwietnia 2018 r. do UOKiK wpłynęły kopie dokumentów dotyczących stanu zdrowia i sytuacji finansowej pani Krystyny Bekus. W związku z brakami formalnymi i niepodpisaniem pisma głównego, Prezes UOKiK pismem z 23 kwietnia 2018 r. zwrócił się do strony postępowania o ponowne przesłanie podpisanego pisma oraz załączonych do niego dokumentów, poświadczonych zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 80 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Dokumenty spełniające wymagania określone w przepisach prawa wpłynęły do UOKiK 7 maja 2018 r.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Istotą ogólnej zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, wyrażonej w art. 15 Kodeksu postępowania administracyjnego, jest zapewnienie stronom postępowania prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, realizowanego poprzez złożenie odwołania od decyzji organu I instancji. Stosownie do treści art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, przy czym art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego określa, że przez „ministra” należy rozumieć również Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcje ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonymi działami administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. W świetle powyższego, od rozstrzygnięć wydanych przez Prezesa UOKiK – będącego centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, nad którego działalnością nadzór sprawuje Prezes Rady Ministrów – przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, który stosownie do art. 129 § 2 w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie postępowania.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją został złożony przez stronę postępowania w terminie.

Strona postępowania we wniesionym wniosku oświadczyła, że nie chce „*kwestionować ani tym bardziej podważać decyzji oraz badań rzeczowej zabawki*”. Strona postępowania podniosła, że nie ma środków finansowych na opłacenie badań laboratoryjnych, zamówienie ogłoszenia w prasie

oraz uiszczenie nałożonych na nią kar pieniężnych. Obowiązki te zostały na nią nałożone w punktach 3, 6, 7 i 8 sentencji zaskarżonej decyzji.

Postępowanie odwoławcze jest oparte na zasadzie skargowości. Organ drugiej instancji nie może nigdy działać z urzędu. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, jeżeli strona postępowania jednoznacznie w odwołaniu wskazuje, że zaskarża decyzję pierwszoinstancyjną w określonej części, organ II instancji nie może wykroczyć poza tak wyznaczone granice kompetencji organu odwoławczego. W związku z tym, organ II instancji nie może poddać kontroli niezaskarżoną część decyzji organu I instancji i ponownie rozpatrzyć sprawę także w zakresie rozstrzygniętym niezaskarżoną częścią orzeczenia (*vide* m.in.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 maja 2007 r., I OSK 556/06, LEX nr 338307).

Z uwagi na fakt, że strona postępowania zaskarżyła rozstrzygnięcie zawarte w pkt 3, 6, 7 i 8 decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-2/68/2018 z 1 marca 2018 r., rozstrzygnięcia zawarte w pkt 1, 2, 4 i 5 zaskarżonej decyzji są ostateczne i prawomocne w trybie postępowania administracyjnego.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK w toku postępowania w II instancji ponownie dokonał analizy zgromadzonego materiału w zakresie objętym zaskarżeniem.

Zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Strona postępowania jest producentem zabawki do popychania - *KOŁO*, kod EAN 5906684062189. Ustalenie to nie jest sporne. Strona postępowania nie kwestionuje także, że zabawka ta nie spełnia wymagań. Wynika to z przeprowadzonych badań laboratoryjnych, wykonanych przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek UOKiK, potwierdzonych sprawozdaniem z badań nr 89/2017 z 24 marca 2017 r. Strona postępowania wprowadzając zabawkę do obrotu nie dopełniła także obowiązku określonego w art. 13 pkt 8 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia MRiF. Przepisy te nakładają na producenta obowiązek umieszczenia na wyrobie, a w przypadkach określonych w przepisach szczególnych na opakowaniu, w załączonym dokumencie lub na etykiecie, swojej nazwy, zarejestrowanego znaku towarowego, o ile taki posiada, i adresu. Na zabawce której strona postępowania jest producentem nie ma danych strony postępowania; zostały tam natomiast zamieszczone dane innego przedsiębiorcy, który nie prowadzi już działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, w przypadku stwierdzenia w toku kontroli, że wyrób nie spełnia wymagań, wszczyna się postępowanie w sprawie wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów. W toku postępowania organ może wyznaczyć stronie postępowania termin na przedstawienie dowodów potwierdzających m.in. usunięcie niezgodności wyrobu, wycofanie go z obrotu czy powiadomienie konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach (art. 82 ust. 1 ustawy). Strona postępowania została powiadomiona przez Prezesa UOKiK o negatywnych wynikach badań zabawki i został jej wyznaczony termin na przedstawienie dowodów potwierdzających podjęcie działań w celu wyeliminowania stwarzanych przez nią zagrożeń. W toku postępowania prowadzonego w I instancji takich dowodów nie przedstawiła.

Strona postępowania wyjaśnia, że nie odbierała kierowanej do niej przez Prezesa UOKiK korespondencji, gdyż od 1 października 2017 r. zmianie uległa jej placówka pocztowa.

Prezes UOKiK wysłał do strony następujące pisma: z 16 maja 2017 r. (pismo zostało skierowane przed wszczęciem postępowania administracyjnego), z 13 lipca 2017 r., z 27 lipca 2017 r., z 5 września 2017 r. i z 30 stycznia 2018 r. (łącznie sześć pism). Z analizy korespondencji kierowanej do strony postępowania przez Prezesa UOKiK wynika, że nie podjęła ani jednego z tych pism (również tych wysłanych do niej przed październikiem 2017 r.) i wszystkie zostały zwrócone przez Poczta Polską z adnotacją „nie podjęto w terminie”. Na potwierdzeniu odbioru wszystkich pism zaznaczono, że z powodu niemożności doręczenia, przesyłkę pozostawiono na okres 14 dni do dyspozycji adresata w Urzędzie Pocztowym Częstochowa 25, a zawiadomienie o tym umieszczono w oddawczej skrzynce pocztowej adresata. Jednocześnie strona postępowania przyznaje, że otrzymywała informacje o konieczności odbioru korespondencji (tzw. awizo). Prezes UOKiK nie ma podstaw by uznać, że strona postępowania na tych awizach nie miała informacji o adresie urzędu pocztowego w którym się znajdują się kierowane do niej pisma. Ponadto, nawet jeśli strona postępowania po otrzymaniu awiza udała się do niewłaściwego urzędu pocztowego i uzyskała tam informację o tym, że nie ma dla niej awizowanej przesyłki, wydaje się być logicznym, że powinno ją zainteresować, gdzie znajduje się skierowana dla niej korespondencja. W świetle powyższego Prezes UOKiK nie ma wątpliwości, że doręczenia te były dokonane zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 44 Kodeksu postępowania administracyjnego i są skuteczne. Podniesiony przez stronę postępowania argument o zmianie adresu właściwego urzędu pocztowego nie może w niniejszej sprawie stanowić okoliczności łagodzącej i mieć wpływ na zmianę zaskarżonej decyzji.

Ponadto, niezależnie od tego że strona postępowania nie odbierała kierowanej do siebie korespondencji, Prezes UOKiK zauważa, że już przed wszczęciem postępowania była świadoma, że

wprowadzona przez nią do obrotu zabawka nie spełnia wymagań – informację taką uzyskała od Inspekcji Handlowej, która 23 czerwca 2017 r. rozpoczęła u niej kontrolę w sprawie tego wyrobu. Ponadto, od dnia rozpoczęcia drugiej kontroli jaką przeprowadziła u niej Inspekcja Handlowa (30 października 2017 r.) strona postępowania miała wiedzę, że Prezes UOKiK prowadzi postępowanie w sprawie tego wyrobu i że kierował do niej korespondencję, w tym m.in. postanowienie, w którym wyznaczył jej termin na przedstawienie dowodów usunięcia niezgodności lub wycofanie wyrobów z obrotu. Mimo tego, nawet wtedy nie skontaktowała się z Prezesem UOKiK.

Za okoliczność mogącą skutecznie podważyć nałożone na stronę postępowania obowiązki i kary pieniężne nie można także uznać, że – jak podnosi strona w kontekście niezamieszczenia swoich danych jako producenta na zabawce – *„dane adresowe były zawsze aktywne”*. Bezsprzecznym jest, że do zabawki dołączono nie dane strony postępowania, a innego przedsiębiorcy (męża strony postępowania), który obecnie nie prowadzi działalności gospodarczej. Jest to w sposób oczywisty niezgodne z bezwzględnie obowiązującym przepisem prawa. Co prawda adres pocztowy obu przedsiębiorców rzeczywiście jest jednakowy, ale skoro jak to zostało wyżej opisane, strona postępowania nie odbierała korespondencji kierowanej do niej na adres podany na opakowaniu zabawki w okresie od maja 2017 r. do lutego 2018 r., nie można uznać, aby adres ten *„był aktywny”*.

Zgodnie z art. 84 ust. 2 pkt 2, pkt 5 i pkt 6 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, jeżeli stwierdzono, że wyrób nie spełnia wymagań, a strona postępowania nie przedstawiła dowodów potwierdzających usunięcie niezgodności wyrobu z wymaganiami, wycofanie wyrobu z obrotu lub użytku, zniszczenie wyrobu lub powiadomienie użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach, organ nadzoru rynku prowadzący postępowanie może, w drodze decyzji nakazać wycofanie wyrobu z obrotu lub użytku, a także powiadomienie konsumentów lub innych użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach z wymaganiami, określając termin i sposób powiadomienia.

W świetle powyższego, Prezes UOKiK był uprawniony do nakazania stronie postępowania powiadomienia użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach zabawki z wymaganiami w gazecie o zasięgu ogólnopolskim. Organ II instancji z uwagi na powyższe uznaje rozstrzygnięcie zawarte w pkt 3 sentencji zaskarżonej decyzji za prawidłowe. Argument o trudnej sytuacji osobistej nie może być podstawą do uchylecia tego obowiązku. Zgodnie z art. 8 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, organy administracji publicznej bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym. Utrwaloną praktyką w postępowaniach z zakresu nadzoru rynku jest obowiązek informowanie konsumentów przez przedsiębiorców o wprowadzonych przez siebie wyrobach niespełniających wymagań. Biorąc

pod uwagę niezgodności wyrobu, tj. pojawienie się w wyniku badań małych elementów w zabawce przeznaczonej dla dzieci, Prezes UOKiK uznał, iż niezbędne jest nakazanie stronie postępowania powiadomienia konsumentów o stwierdzonych niezgodnościach w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

Strona postępowania we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniosła również, że będzie miała poważny problem z opłaceniem kosztów badań laboratoryjnych (pkt 8 sentencji zaskarżonej decyzji).

Zgodnie z ogólną zasadą określoną w art. 262 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, koszty postępowania administracyjnego ponosi organ. Jak wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych, odstąpienie od tej zasady jest możliwe jedynie na podstawie przepisu szczególnego, który wyraźnie i jednoznacznie nakłada na stronę obowiązek pokrycia kosztów postępowania administracyjnego (*vide* wyrok NSA z 15 czerwca 2011 r., sygn. OSK 1547/10 i I OSK 88/11 oraz uchwała NSA z 11 grudnia 2006 r., sygn. I OPS 5/06).

Takim przepisem szczególnym jest art. 74 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku który stanowi, iż w przypadku stwierdzenia, że wyrób nie spełnia wymagań lub stwarza zagrożenie, opłaty związane z badaniami ponosi podmiot gospodarczy, który wprowadził wyrób do obrotu lub oddał go do użytku. Opłata związana z badaniami wyrobu w przypadku ich negatywnego wyniku stanowi w istocie należność związaną z kosztami prowadzonego postępowania kontrolnego w sprawie spełnienia przez wyroby zasadniczych oraz szczegółowych wymagań (*vide* wyrok WSA w Warszawie z 16 maja 2011 r., sygn. V SA/Wa 2638/19, LEX 996016).

Opłaty ustala organ nadzoru rynku, który poniósł koszty badań (art. 74 ust. 2 ustawy). Zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, opłaty ustala się na podstawie uzasadnionych kosztów poniesionych w związku z badaniami wyrobu. W opinii Prezesa UOKiK, w świetle powyższych przepisów, organ I instancji był uprawniony do poddania kontrolowanych wyrobów badaniom laboratoryjnym, a badanie te zostały przeprowadzone w oparciu o właściwe wymagania. Co istotne, zweryfikowanie spełnienia wymagań przez wyroby nie było w omawianym przypadku możliwe inaczej niż poprzez badania laboratoryjne.

Badania laboratoryjne przeprowadzone w Specjalistycznym Laboratorium Badania Zabawek UOKiK w Lublinie wykazały niezgodność zabawki z wymaganiami normy PN-EN 71-1:2015-01 (Sprawozdanie z badań nr 89/2017 z dnia 24 marca 2017 r.). Negatywny wynik badań laboratoryjnych potwierdza zasadność poniesionych kosztów badań i obliguje organ nadzoru rynku do ustalenia opłaty za powyższe badania i zobowiązania wprowadzającego do obrotu zabawkę, do jej uiszczenia. W niniejszej sprawie, koszty badań laboratoryjnych zabawki do popychania –

KOŁO, kod EAN 5906684062189, w wysokości 238,24 zł poniósł Prezes UOKiK, do którego zadań, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1063 i 2056 oraz z 2018 r. poz. 650), należy prowadzenie laboratoriów kontrolno-analitycznych Inspekcji.

Przywołana przez stronę postępowania trudna sytuacja nie może stanowić przesłanki do zmiany czy też odstąpienia od nakładania na nią obowiązku uiszczenia opłaty za badania laboratoryjne. Obowiązek ich poniesienia wynika bowiem z przepisów prawa.

Odnosząc się natomiast do wniosku strony postępowania w części dotyczącej nałożonych kar pieniężnych (pkt 6 i 7 sentencji zaskarżonej decyzji), organ II instancji stwierdza, co następuje.

Obciążenia natury publicznej, a do takich zaliczają się kary pieniężne nakładane przez organy administracji, są ze swojej natury konsekwencją nie wywiązywania się przez przedsiębiorców z obowiązków, które nakładają na nich przepisy obowiązującego prawa i muszą być traktowane jako czynnik, z którym podmioty w sposób profesjonalny uczestniczące w obrocie gospodarczym powinny się liczyć. Stanowisko przyjęte przez Prezesa UOKiK znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych, w którym ugruntowany został pogląd, że *gromadzenie środków na pokrycie kosztów działalności gospodarczej oraz zapłatę ciążących na prowadzącym działalność gospodarczą danin publicznych jest immanentną cechą planowania tej działalności* (vide wyrok NSA z dnia 7 listopada 2000 r., I SA/Ka 1188/99), natomiast *niepowodzenia oraz trudności związane z uzyskiwaniem dochodów z prowadzonej działalności gospodarczej są elementem ryzyka gospodarczego, dość często występującego w gospodarce rynkowej. Prowadzący działalność gospodarczą winien liczyć się z możliwością zmiany sytuacji gospodarczej na rynku* (vide wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 26 stycznia 2011 r., I SA/Wr 1412/10).

Bezspornym i niekwestionowanym przez stronę postępowania jest to, że wprowadziła na rynek zabawkę do popychania – KOŁO, kod EAN 5906684062189, niezgodną z wymaganiami dla zabawek określonymi w § 5 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia MRiF w zw. z pkt 1.4.2. i pkt 1.4.3. załącznika nr 1 „WYMAGANIA DLA ZABAWEK” do tego rozporządzenia.

Podstawą do nałożenia na stronę postępowania kar pieniężnych przez organ I instancji był art. 88 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku który stanowi, że producent albo importer, albo instalator, który wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku wyrób niezgodny z wymaganiami, podlega karze pieniężnej w wysokości do 100 000 zł oraz art. 90 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku zgodnie z którym producent wyrobu wprowadzonego do obrotu lub oddanego do użytku, który nie dopełnia obowiązków w zakresie dołączania informacji

umożliwiających jego identyfikację, sporządzonych w języku polskim – podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

Strona postępowania nie neguje, że naruszyła oba wskazane wyżej przepisy. Organ II instancji podkreśla, iż odpowiedzialność wynikająca ze wskazanych przepisów ma charakter obiektywny, jest oderwana od pojęcia winy i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka, co oznacza, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków (*vide* m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., II OSK 1079/12, LEX nr 1559285). Jediną podstawą do odstąpienia od nałożenia kar pieniężnych, o których mowa w ustawie o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku jest przedstawienie przez podmiot gospodarczy który podlega karze dowodów potwierdzających wykonanie postanowienia, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy. Strona postępowania takich dowodów nie przedstawiła.

W konsekwencji, organ I instancji nałożył na stronę postępowania kary pieniężne w wysokości 15 000 złotych (kara pieniężna na podstawie art. 97 ust. 1 w związku z art. 88 ustawy) oraz 8 000 złotych (kara pieniężna na podstawie art. 97 ust. 1 w związku z art. 90 ust. 2 pkt 1 ustawy).

Zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, ustalając wysokość kar pieniężnych, organ nadzoru rynku uwzględnia w szczególności:

- 1) stopień i okoliczności naruszenia przepisów ustawy;
- 2) liczbę wyrobów niezgodnych z wymaganiami wprowadzonych do obrotu, oddanych do użytku lub udostępnionych na rynku;
- 3) uprzednie naruszenie przepisów ustawy;
- 4) współpracę z organem nadzoru rynku prowadzącym postępowanie, o którym mowa w art. 76 ust. 1 lub art. 85 ust. 1, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.

Uzasadniając wysokość nałożonej kary pieniężnej organ I instancji przywołał jako okoliczności obciążające stronę postępowania m.in. profesjonalny charakter prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, długoletnie obowiązywanie przepisów odnoszących się do konieczności zamieszczenia na wyrobie nazwy i adresu producenta, a także brak współpracy z organem nadzoru rynku prowadzącym postępowanie. Jako okoliczności łagodzące Prezes UOKiK uznał natomiast brak uprzedniego naruszenia ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz niedużą liczbę sprzedanych zabawek.

O ile w pełni należy zgodzić się ze wskazanymi okolicznościami obciążającymi, zdaniem organu II instancji, organ I instancji przy wymierzaniu wysokości obu kar pieniężnych w sposób niewystarczający wziął pod uwagę niewielką liczbę wyrobów wprowadzonych przez stronę do obrotu (łącznie 130 sztuk). Liczba wyrobów wprowadzonych do obrotu które nie spełniały wymagań nie jest znaczna, co oznacza, że liczba dzieci narażonych na zagrożenie także nie jest duża. Liczba sprzedanych wyrobów wpływa też w sposób oczywisty na wielkość uzyskanej korzyści majątkowej, która wyniosła - według strony postępowania – około 1 000 złotych. Prezes UOKiK działając jako organ II instancji postanowił w sposób szczególny uwzględnić tę okoliczność, zwłaszcza w świetle przedstawionych przez stronę postępowania dowodów potwierdzających jej trudną sytuację osobistą i potraktować to jako okoliczność łagodzącą. Prezes UOKiK uwzględnił również, że strona postępowania w toku drugiej kontroli przeprowadzonej na zlecenie Prezesa UOKiK przez Inspekcję Handlową przekazała oświadczenia dwóch swoich dystrybutorów o nieposiadaniu zabawki.

Judykatura niejednokrotnie wskazywała na zasadność stosowania kryterium wysokości uzyskanej korzyści majątkowej przy ustalaniu wielkości kary pieniężnej. *Analogia iuris* można na kanwie przedmiotowej sprawy przywołać m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 23 grudnia 2010 r. (VI SA/Wa 1967/10, LEX nr 1277146), w którym stwierdzono, że w sprawach z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów (a więc przepisów w znacznym stopniu analogicznych do regulacji odnoszących się do wyrobów niezgodnych z wymaganiami) należy brać pod uwagę wysokość korzyści majątkowej. Do pojęcia „korzyści majątkowej” Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie ustosunkował się również w wyroku z 15 lutego 2013 r. (VI SA/Wa 2374/12, LEX nr 1652217), w którym uznał, że należy odnieść do wartości uzyskanej przez wprowadzenie artykułów do obrotu, a podstawą jej ustalania powinna być cena sprzedaży lub cena, za którą mogły być sprzedane zakwestionowane produkty.

Prezes UOKiK podkreśla, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wyroby dostępne w obrocie będą spełniały stosowne wymagania, natomiast od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie należy oczekiwać znajomości przepisów prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (*vide* m.in. wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98, LEX 47129).

Strona postępowania jak każdy inny przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w Polsce powinna znać i stosować przepisy prawa odnoszące się do niej. Każdy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą może – z różnych względów – wprowadzić do obrotu wyrób który nie spełnia wymagań czy też stwarza zagrożenie. Jeśli jednak chce uniknąć odpowiedzialności za taki czyn, musi podjąć współpracę z odpowiednimi organami. W tym

przypadku strona postępowania takiej współpracy nie podjęła. Ponadto, należy zauważyć, że strona postępowania – choć jak twierdzi obecnie nie produkuje i nie sprzedaje zabawek – nadal prowadzi działalności gospodarczą (zgodnie z informacjami z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na dzień 11 maja 2018 r.).

Biorąc pod uwagę wymienione powyżej okoliczności faktyczne, zarówno łagodzące jak i obciążające, a także charakter deliktów administracyjnych, organ II instancji stwierdza, iż nałożone w I instancji kary pieniężne są nadmiernie dotkliwe dla strony postępowania i nieadekwatne do stwierdzonych naruszeń prawa. W związku z tym, Prezes UOKiK działając jako organ odwoławczy postanowił skorzystać z uprawnień organu odwoławczego i je zmniejszyć. Określając wysokość kary pieniężnej należy mieć też na względzie ogólne funkcje administracyjnej kary pieniężnej na gruncie ustawy o systemie oceny zgodności i nadzoru rynku oraz przepisów wykonawczych do niej, tj. represję i prewencję zarazem, a więc także skłonienie do przestrzegania przepisów w przyszłości.

Zdaniem organu odwoławczego, wymierzone w II instancji kara pieniężna w wysokości 7 500 (siedmiu tysięcy pięćset) zł za wprowadzenie do obrotu zabawki do popychania – KOŁO, kod EAN 5906684062789, niezgodnej z wymaganiami dla zabawek oraz kara pieniężna w wysokości 4 000 (czterech tysięcy) zł za niedopełnienie obowiązku w zakresie dołączenia do zabawki do popychania – KOŁO, kod EAN 5906684062789 informacji umożliwiających identyfikację producenta są adekwatne w świetle ustawowych a także dodatkowych, jak np. uzyskana przez stronę postępowania korzyść majątkowa, dyrektyw wymiaru kary oraz dokonanej do nich subsumpcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie. W opinii Prezesa UOKiK, kary wymierzone w zmniejszonej wysokości są wystarczające i skłonią stronę postępowania do przestrzegania w przyszłości przepisów prawa.

Mając powyższe na względzie, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Na podstawie art. 98 ust. 1 i 2 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku strona postępowania obowiązana jest uiścić łączną kwotę 11 500 zł (jedenaście tysięcy pięćset złotych) z tytułu kar pieniężnych na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: **NBP O/O WARSZAWA Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**, w terminie 30 dni od dnia od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję.

Niniejsza decyzja jest ostateczna i prawomocna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Na decyzję zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369, z późn. zm.), dalej jako „PPSA”, przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie.

2. W przypadku skorzystania z ww. uprawnienia i zakwestionowania rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 sentencji decyzji, zgodnie z art. 233 PPSA w związku z § 2 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. poz. 2193, z późn. zm.), strona postępowania zobowiązana jest uiścić gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu wpis stały, który w niniejszej sprawie wynosi 200 zł.

3. W przypadku zakwestionowania rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 i 3 sentencji decyzji, zgodnie z art. 233 PPSA w związku z § 1 i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. poz. 2193, z późn. zm.), należy uiścić wpis stosunkowy gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu. Wysokość wpisu zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia, czyli wysokości nałożonej przez Prezesa UOKiK kary pieniężnej i wynosi odpowiednio:

a) jeżeli nałożona przez Prezesa UOKiK należność pieniężna wynosi do 10 000 zł – wpis wynosi 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;

b) jeżeli nałożona przez Prezesa UOKiK należność pieniężna opiewa na kwotę ponad 10 000 zł do 50 000 zł – wpis wynosi 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;

c) jeżeli nałożona przez Prezesa UOKiK należność pieniężna opiewa na kwotę ponad 50 000 zł do 100 000 zł - wpis wynosi 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1500 zł.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. poz. 2193, z późn. zm.), wpis uiszcza się do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.

4. Ponadto, zgodnie z art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, art. 245 § 1 i art. 246 § 2 PPSA, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sadowoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Wiceprezes
Dorota Karczewska